

Waterschap
Rivierenland

Peilbesluit

Beslissingen op maat

sterke dijken

schoon water

Veilig leven in het rivierengebied, met droge voeten voldoende schoon en mooi water. Dat is de verantwoordelijkheid van het waterschap. Een goed waterpeil in de sloten is daar een belangrijk onderdeel van. Er mag niet teveel, maar ook niet te weinig water in sloten staan. Hierover maakt het waterschap afspraken met de omgeving. In deze folder leest u wat daar allemaal bij komt kijken.

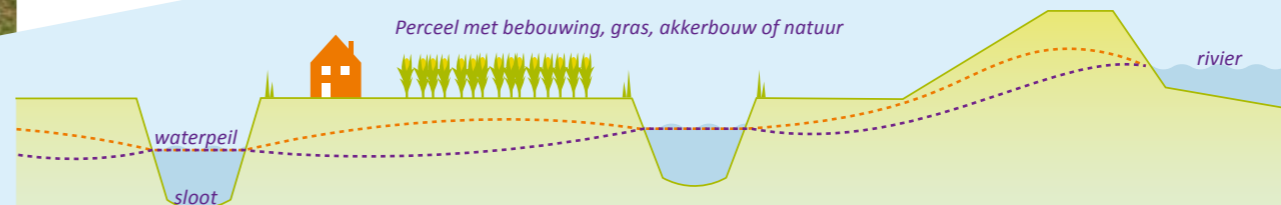
Water in de sloot lijkt vanzelfsprekend. Het zijn echter de honderden stuwen en gemalen van het waterschap die de hoogte van het water in de sloten regelen. We delen het rivierengebied op in zogeheten peilgebieden. Het waterschap telt ruim duizend van deze peilgebieden, die geclusterd zijn in zogeheten peilbesluitgebieden. Voor elk peilbesluitgebied geldt dat het waterschap één keer in de tien jaar onderzoekt of de waterstanden in dat gebied nog voldoen aan de wensen en eisen van de omgeving. De uitkomst van het onderzoek wordt vastgelegd in een peilbesluit, dit is een document waarin staat welk waterpeil een bepaald gebied voor de komende tien jaar heeft.

Vergaande invloed

Hoewel een peilbesluit iets zegt over de hoogte van het zichtbare water in de sloot, gaat de invloed ervan veel verder. De waterstand in een sloot heeft invloed op de hoogte van het grondwater van de omliggende

percelen omdat de stand van het grondwater zich aanpast aan de stand van het oppervlaktewater. Naast het slootpeil, beïnvloedt ook de neerslag de grondwaterstand. De afbeelding hieronder laat de invloed van het slootpeil en de neerslag in winter en zomer zien.

De stand van het grondwater is bepalend voor het bodemgebruik. Een drassig gebied is lastig te bewerken, zowel met het oog op landbouw als bebouwing. En in een gebied met een lage grondwaterstand treedt verdroging sneller op of klinkt de veenbodem te veel in. Bij het vaststellen van een peilbesluit zijn het bodemgebruik en bodemtype daarom zeer belangrijk.

Wanneer de waterstand in de sloot niet verandert, staat het grondwater in de winter hoger dan in de zomer. Dit komt omdat er in de winter meer regen valt en het water minder snel verdampt of omdat er kwel vanuit de rivier is.

----- grondwaterstand in de winter
 - - - - - grondwaterstand in de zomer

Scala van belangen

Juist vanwege de vergaande invloed van een peilbesluit is het vaststellen ervan complex. Is er natuur, landbouw, recreatie of staan er huizen? Ook waterkwaliteit, cultuurhistorie en archeologie spelen een rol. Soms staan de belangen haaks op elkaar. Planten en dieren in natuurgebieden en sloten zijn bijvoorbeeld gebaat bij een natuurlijk peilbeheer met een hoger peil in de winter dan in de zomer. Voor boeren ligt dat anders. Het vroege voorjaar is het moment waarop zij hun land bewerken. Omdat dit het beste gaat op een wat droge grond, wensen zij in de winterperiode over het algemeen een lager waterpeil. In stedelijke gebieden willen we het hele jaar door voorkomen dat kelders vollopen of dat houten paalfunderingen droogvallen. Bij het vaststellen van een peilbesluit houden we zoveel mogelijk rekening met al deze belangen.

Peilbesluiten en streefpeilenplannen

In het rivierengebied hebben we te maken met de waterstanden op de rivier. Deze waterstanden wisselen sterk gedurende het jaar waardoor omstandigheden ook in het binnendijkse gebied sterk wisselen. Dit betekent dat het afgesproken waterpeil in sommige gebieden moeilijker te realiseren is vanwege overmatige kwel of wegzijging van of naar de rivier.

‘We willen rekening houden met toekomstige ontwikkelingen’

In de figuur hiernaast is te zien welke gebieden dit betreft. Het waterschap maakt hierom onderscheid tussen peilbesluiten en streefpeilenplannen. Voor het vaststellen van streefpeilenplannen bestaat géén expliciete wettelijke grondslag en er gelden geen specifieke regels zoals die wel gelden voor de peilbesluiten. Het waterschap stelt voor deze streefpeilgebieden wel een rapportage op en bespreekt dit, net als bij een peilbesluit, met de bewoners en ondernemers in het gebied. Maar tegen het plan kan niet bij de bestuursrechter worden opgekomen.

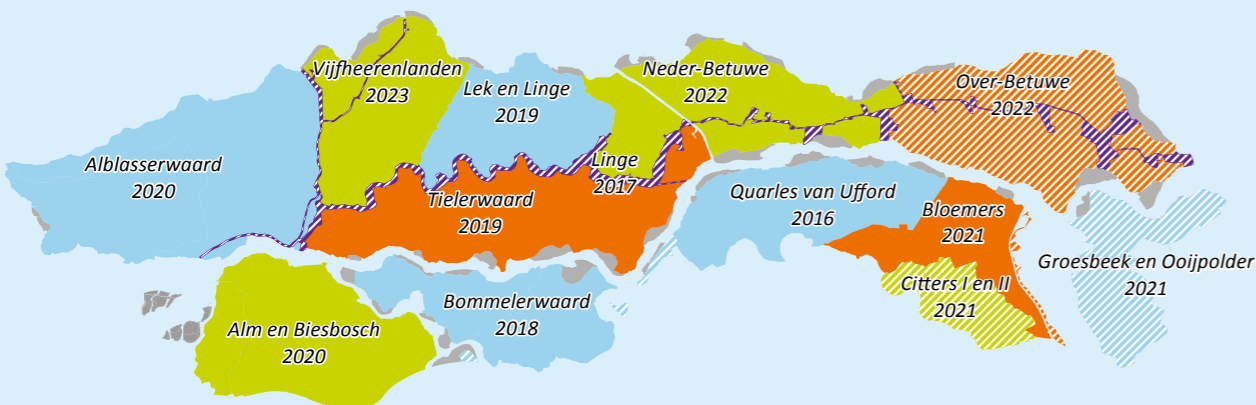
Niet alleen, maar samen

Het waterschap doorloopt een intensief traject om de waterpeilen vast te stellen. We gebruiken daarvoor de zogeheten GGOR-methode (Gewenste Grond- en Oppervlaktewater Regime). Deze methode staat voor de volgende werkwijze: we vergelijken op perceelsniveau de oppervlakte- en grondwatersituatie met de optimale situatie voor het huidige grondgebruik. Aan de hand van berekeningen kijken we vervolgens per

Peilbesluitgebieden

Legenda

- Peilbesluit
- Streefpeilenplan
- Buitenpolder
- 2020 Jaar van vaststelling

Waterschap
Rivierenland

Waterschap Rivierenland

Postbus 599

4000 AN Tiel

Telefoon: (0344) 64 90 90

www.waterschaprivierenland.nl

Het waterschap gebruikt stuwten om het waterpeil te regelen.

gebruiksvorm wat de effecten van mogelijke peilwijzigingen zijn. Op basis van al deze gegevens zoeken we de meest gewenste situatie, waarbij zoveel mogelijk gekeken wordt naar verschillende belangen van gebruikers en toekomstige functies uit de omgevingsvisie van de provincies. Dit doen we niet alleen, maar samen met een klankbordgroep, waarin vertegenwoordigers zitten van diverse belangenorganisaties.

Reageren is mogelijk

Hoewel de bijeenkomsten met de klankbordgroep bij uitstek de plaats zijn om belangen kenbaar te maken, is er bij het opstellen van een peilbesluit ook een moment waarop u als individuele belanghebbende kunt reageren. We stellen namelijk eerst een ontwerp peilbesluit op. Dit document presenteren we tijdens een informatiebijeenkomst in het gebied en ligt voor een periode van zes weken ter inzage. Wie hier op wil reageren, kan een zienswijze indienen. Nadat deze zienswijzen zijn behandeld, stelt het algemeen bestuur van het waterschap het peilbesluit vast. Hebt u gereageerd op het ontwerp peilbesluit, dan wordt u geïnformeerd over het genomen besluit en de wijze waarop uw zienswijze hierin is verwerkt. Tot zes weken na bekendmaking van het peilbesluit is het mogelijk beroep aan te tekenen tegen het besluit bij de Rechtbank. Deze mogelijkheid tot beroep bestaat niet voor een streefpeilenplan.

Zekerheid voor bewoners en gebruikers

Wanneer een peilbesluit eenmaal is vastgesteld, zorgt het waterschap ervoor dat het waterpeil de afgesproken hoogte krijgt. Natuurlijk zijn er omstandigheden denkbaar waarin het waterpeil moeilijk te hanteren is, bijvoorbeeld bij extreme regenval. De verplichting om het afgesproken waterpeil na te komen, geldt dan ook bij normale omstandigheden. Om zoveel mogelijk

rekening te houden met seizoensgebonden weersomstandigheden en rivierwaterstanden, gelden er voor de zomer en de winter vaak verschillende peilen.

U kijkt mee

Bij het vaststellen van een peilbesluit wil het waterschap zo open mogelijk zijn. Het moet voor iedereen duidelijk zijn welke afwegingen er zijn gemaakt. Deze openheid houdt niet op wanneer een peilbesluit eenmaal is vastgesteld. We geven u ook de mogelijkheid om mee te kijken hoe het waterschap de peilen hanteert. Op diverse plaatsen in het rivierengebied staan peilschalen waarop u het actuele waterpeil kunt aflezen. Ziet u verschillen of heeft u vragen over het actuele peil, neem dan gerust contact op met één van onze medewerkers.

Meer informatie

Wilt u na het lezen van deze brochure meer weten over het werk van het waterschap of andere gratis brochures bestellen? Kijk op de website www.waterschaprivierenland.nl of neem contact op met Waterschap Rivierenland, Postbus 599, 4000 AN Tiel, telefoon: (0344) 64 90 90, e-mail: info@wsrl.nl

Aan deze folder kunnen geen rechten worden ontleend.

'Soms staan de belangen haaks op elkaar'